T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/150
KARAR NO : 2019/230
KARAR TR: 25.03.2019

ÖZET : Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş.'nde 4857 sayılı Kanuna tabi olarak görev yapan davacının, üçüncü kişilerin davalı idare temsilciliklerine atanmasına ilişkin kararın iptali istemiyle açtığı davanın lehine sonuçlanması nedeniyle, açıkta geçirdiği döneme ilişkin maddi ve manevi kayıplarının tazmini istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

KARAR

Davacı : E.T.
Vekili : Av. N.G.E.
Davalı : Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş.
Vekili : Av. Sa.G.E.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın 19.06.2012 gün ve 4174 sayılı yazısı ile davalı idarenin personel alımı konusunda yetkili kılındığı, davalı idare yönetim kurulunun 07.06.2012 gün ve 16-200 sayılı kararı ile devri gerçekleşmiş şirketlerde kurulmuş olan davalı idare temsilciliklerinde personel alımına karar verildiği ve bu doğrultuda 25.08.2012 tarihinde sözlü sınav yapıldığı, davacının anılan sınavda başarılı olduğu, 27/05/2013 tarihli, 10-187 sayılı yönetim kurulu kararı ile söz konusu sınavda başarılı olan davacı yerine 3. şahısların belirtilen görevlere atanması üzerine bu işlemin iptali istemiyle açılan davada, İstanbul 1. İdare Mahkemesi'nin 27/02/2014 tarihli ve E:2013/1359, 2014/304 sayılı kararıyla işlemin iptaline karar verildiği, iptal kararı üzerine davacının 19/02/2014 tarihinde görevine başlatıldığı, davacının görevinden yoksun kaldığı, 06/07/2013-19/02/2014 tarihleri arasında mahrum kaldığı maaş, prim, ikramiye, sendikal ve toplu sözleşme hakları, banka promosyon ücretleri ile şehir dışı görevlendirilmeler için 23.250,00-TL maddi tazminat için en yüksek banka mevduat faizi ile, 5.000,00-TL manevi zararın yasal faiziyle tazmini istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

İstanbul 3. İdare Mahkemesi:9.3.2017 gün ve E:2014/1757, K:2017/572 sayı ile, davacının tazminat isteminin dayanağı olan iptal kararı ortadan kalktığından davacının talep ettiği maddi ve manevi tazminata hükmedilmesine olanak bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar vermiş, bu karara karşı davacı vekili tarafından istinaf isteminde bulunulmuştur.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Birinci İdare Dava Dairesi21.12.2017 gün ve E:2017/491, K:2017/835 sayı ile, davacının iş bu davadaki maddi ve manevi tazminat istemlerinin dayanağını oluşturan işleme ilişkin uyuşmazlığın görüm ve çözümünün adli yargı yerine (İş Mahkemesi) ait olduğu Uyuşmazlık Mahkemesince karara bağlandığından, aynı işlemden kaynaklanan tazminat istemine ilişkin bu davanın görüm ve çözümünün de adli yargı yerinin görev alanına girdiği sonuç ve kanaatine varılmakla, uyuşmazlığın esasına girilerek verilen istinaf incelemesine konu mahkeme kararında hukuki isabet görülmediği gerekçesiyle, istinaf başvurusunun kabulü ile mahkeme kararının kaldırılmasına, yeniden bir karar verilmek üzere 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin 5. fıkrasıuyarınca dava dosyanın mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

İSTANBUL 3. İDARE MAHKEMESİ30.3.2018 gün ve E:2018/263, K:2018/577 sayı ile, TEDAŞ Yönetim Kurulunun 07/06/2012 tarih ve 16-200 sayılı kararıyla, devredilmiş veya devredilecek işyerlerinde oluşturulacak temsilcilikler emrinde sadece genel aydınlatma denetimlerinde istihdam edilmek üzere, 15 elektrik mühendisi ile 85 elektrik teknikerinin İŞ-KUR aracılığıyla gönderilen adaylar arasından mülakat sınavı ile seçilmesine karar verildiği, 25.08.2012 tarihinde yapılan mülakat sonucu davacının da aralarında bulunduğu 5 kişinin 4857 sayılı Yasaya tabi daimi işçi sıfatıyla BEDAŞ nezdinde işe başlamalarının TEDAŞ Genel Müdürlüğünün 05/09/2012 tarih ve 725 sayılı oluru ile uygun görüldüğü, davacı ile BEDAŞ arasında düzenlenen 25/09/2012 tarihli Belirsiz Tarihli İş Sözleşmesiyle (Sendikalı Personel) davacının Büyük Tüketim Müşteriler Müdürlüğü nezdinde işe başladığı, Özelleştirme Yüksek Kurulunun 10/05/2013 tarih ve 2013/20 sayılı kararıyla BEDAŞ'ın özelleştirilerek, çalışan personeli ile beraber 28/05/2013 tarihinde BE-DA Enerji Dağıtım ve Perakende Satış Hizmetleri A.Ş'ne devredildiği, davacının devirden bir gün önce kendisi yerine başka kişilerin BE-DA Enerji Dağıtım ve Perakende Satış Hizmetleri A.Ş'de TEDAŞ temsilcisi olarak görevlendirilmesine dair TEDAŞ Yönetim Kurulunun 27/05/2013 tarih ve 10-187 sayılı işleminin iptali istemiyle İstanbul 1. İdare Mahkemesinde dava açtığı, bu davada verilen idari işlemin iptali yönündeki İstanbul 1. İdare Mahkemesinin 27.02.2014 tarih ve E:2013/1359, K:2014/304 sayılı kararının Danıştay 5. Dairesince usûl yönünden

bozulduğu, Mahkemesince bozma kararına uyularak verilen dilekçe ret kararı üzerine davacı tarafından yenilenen davada ise İstanbul 1. İdare Mahkemesinin 29.07.2016 tarih ve E.2016/1089, K:2016/1650 sayılı kararı ile davanın adli yargı yerinin görevinde olduğu gerekçesiyle görev yönünden reddine karar verildiği, bu kararın İstinaf incelemesinde İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Birinci İdare Dava Dairesinin 12.2016 tarih ve E:2016/146, K:2016/220 sayılı kararı ile onandığı, davacı tarafından idari yargı yerince verilen görevsizlik kararı üzerine adli yargı yerinde açılan davanın da İstanbul 26. İş Mahkemesinin 31.03.2017 tarih ve 2017/5 Esas sayılı kararı ile görev yönünden reddedilmesi üzerine görevli yargı merciinin belirlenmesi amacıyla Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulduğu ve Uyuşmazlık Mahkemesinin 27.11.2017 tarih ve E:2017/463, K:2017/662 sayılı kararıyla "işçi statüsündeki davacı ile davalı idare arasında İş Sözleşmesinden kaynaklanan işçi-işveren ilişkisi bulunduğu; taraflar arasında düzenlenen iş sözleşmesinde, iş ve işyeri değişikliği hususunun da düzenlendiği gözetildiğinde; uyuşmazlığın, "işçi ve işveren arasında iş akdinden veya İş Kanununa dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıkları" kapsamında adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varıldığı" gerekçesiyle, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğuna; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-a. maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, bu karara karşı davacı vekili tarafından istinaf isteminde bulunmuştur.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Birinci İdare Dava Dairesi21.6.2018 gün ve E:2018/549, K:2018/578 sayı ile, mahkeme kararında hukuka aykırılık bulunmadığından, ileri sürülen iddialar sözkonusu kararın kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediği gerekçesiyle istinaf başvurusunun reddine kesin olarak karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

İSTANBUL 17. İŞ MAHKEMESİ:11.20018 gün ve E:2018/453, K:2018/946 sayı ile, davacının idari işlem ve eylem sonucunda uğramış olduğu ve yoksun kaldığı mali haklar ve zararın giderilmesine ilişkin talepte bulunduğu bu talebin adli mahkemelerde görülecek nitelikte bir talebi olmadığı uyuşmazlığın idari yargıda tam yargı davası niteliğinde olabilecek bir uyuşmazlık olduğu mahkemelerince değerlendirildiğinden mahkemelerinin görevsizliğine, davacının dava dilekçesinin reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili idari ve adli yargı yerlerince verilmiş olan görevsizlik kararları nedeniyle oluştuğunu ileri sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Nurdane TOPUZ'un katılımlarıyla yapılan 25.03.2019 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; idari ve adli yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş.'nde 4857 sayılı Kanuna tabi olarak görev yapan davacının, üçüncü kişilerin davalı idare temsilciliklerine atanmasına ilişkin kararın iptali istemiyle açtığı davanın lehine sonuçlanması nedeniyle, açıkta geçirdiği döneme ilişkin maddi ve manevi kayıplarının tazmini istemiyle açılmıştır.

Konuya ilişkin mevzuat hükümlerine bakıldığında;

Olay tarihinde yürürlükte bulunan 5521 Sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 1. maddesinin birinci fıkrasında, "İş Kanununa göre işçi sayılan kimselerle (o kanunun değiştirilen ikinci maddesinin Ç, D ve E fıkralarında istisna edilen işlerde çalışanlar hariç) işveren veya işveren vekilleri arasında iş akdinden veya İş Kanununa dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıklarının çözülmesi ile görevli olarak lüzum görülen yerlerde iş mahkemeleri kurulur."

25/10/2017 tarih ve 30221 sayılı Resmi Gazete yayımlanarak yürürlüğe giren 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 5. maddesinde, "İş Mahkemeleri 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemi adamları, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun İkinci Kısmının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına…

…Diğer kanunlarda iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilen uyuşmazlıklara ilişkin dava ve işlere bakar.

Davacının da tabi olduğu 4857 sayılı İş Kanunu'nun "Amaç ve Kapsam" başlıklı 1. maddesinin birinci fıkrasında, "Bu Kanunun amacı işverenler ile bir iş sözleşmesine dayanarak çalıştırılan işçilerin çalışma şartları ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemektir." hükmüne; 2. maddesinin ilk fıkrasında, "Bir iş sözleşmesine dayanarak çalışan gerçek kişiye işçi, işçi çalıştıran gerçek veya tüzel kişiye yahut tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşlara işveren, işçi ile işveren arasında kurulan ilişkiye iş ilişkisi denir. İşveren tarafından mal veya hizmet üretmek amacıyla maddi olan ve olmayan unsurlar ile işçinin birlikte örgütlendiği birime işyeri denir."

Hükümlerine yer verilmiştir.

Davacı ile BEDAŞ arasında imzalanan işe başlamasına esas 25/09/2012 tarihli "Belirsiz Süreli İş Sözleşmesinin" 3. maddesinde; "Gerekli görülen hallerde işçinin haklarına halel getirmeyecek şekilde yapmakta olduğu iş ile ilgili veya yapabileceği işe veya başka mahaldeki işyerine işçiyi nakletmeye işveren yetkilidir" 6. maddesinde; "İşbu hizmet akdi TEDAŞ Genel Müdürlüğü ile sendika arasında imzalanan Toplu İş Sözleşmesine uygun olarak hazırlanmış bulunduğundan…" hükümleri bulunmaktadır.

Dava dosyalarının incelenmesinde; TEDAŞ Yönetim Kurulunun 07/06/2012 tarih, 16-200 sayılı kararıyla,

devredilmiş veya devredilecek işyerlerinde oluşturulacak temsilcilikler emrinde sadece genel aydınlatma denetimlerinde istihdam edilmek üzere, 15 elektrik mühendisi ile 85 elektrik teknikerinin İŞ-KUR aracılığıyla gönderilen adaylar arasında mülakat sınavı ile seçilmesine karar verildiği, 25.08.2012 tarihinde yapılan mülakat sonucu davacının da aralarında bulunduğu 5 kişinin 4857 sayılı Yasaya tabi daimi işçi sıfatıyla BEDAŞ nezdinde işe başlamalarının TEDAŞ Genel Müdürlüğünün 05/09/2012 gün ve 725 sayılı oluru ile uygun görüldüğü, davacı ile BEDAŞ arasında düzenlenen 25/09/2012 tarihli Belirsiz Tarihli İş Sözleşmesiyle (Sendikalı Personel) Büyük Tüketim Müşteriler Müdürlüğü nezdinde işe başladığı, Özelleştirme Yüksek Kurulunun 10/05/2013 tarih ve 2013/20 sayılı kararıyla BEDAŞ' ın özelleştirilerek, çalışan personeli ile beraber 28/05/2013 tarihinde BE-DA Enerji Dağıtım ve Perakende Satış Hizmetleri A.Ş' ne devredildiği, davacının devirden bir gün önce kendisi yerine başka kişilerin BE-DA Enerji Dağıtım ve Perakende Satış Hizmetleri A.Ş' de TEDAŞ temsilcisi olarak görevlendirilmesine dair TEDAŞ Yönetim Kurulunun 27/05/2013 tarih, 10-187 sayılı işleminin iptali istemiyle dava açtığı, açılan bu davanın davacının lehine sonuçlandığı ve davacının atamasının yapılmadığı dönemlerde oluştuğunu ileri sürdüğü maddi ve manevi zararlarının tazmini istemiyle işbu davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Anayasanın 128'inci maddesinde devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerin, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle yürütüleceği belirtilmiş, maddede "kamu görevlisi" kavramı tanımlanmayıp, "kamu görevlisi tarafından yapılması gereken görevler" sayılmıştır

Öte yandan, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda da "kamu görevlisi" kavramı tanımlanmamış, 4 üncü maddesinde yalnızca kamu hizmetlerinin gördürüldüğü dört grup istihdam şeklinden bahsedilmiş olup, maddenin son fikrasında işçiler hakkında bu Kanun hükümlerinin uygulanmayacağı açıkça vurgulanmıştır.

Bir kamu tüzel kişisi tarafından istihdam edilen kişi, bu göreve kamu hukuku kurallarına göre idari bir kararla atanmış ise, bu görevli kamu görevlisidir. Örneğin memurlar, idari bir kararla göreve atandıkları için tartışmasız olarak kamu görevlisi kabul edilirler.

Bir kamu tüzel kişisi ile istihdam edilen kişi arasındaki bağ, bir "sözleşme" ile kurulmuş ise, bu bağ "akdi" nitelikte bir bağdır. Ancak sadece " idari sözleşme" ile istihdam edilenler, kamu kurum veya kuruluşuna kamu hukuku bağı ile bağlı olduklarından kamu görevlisi olarak nitelendirilirler. Bu bağlamda; kamu tüzel kişisi tarafından bir "özel hukuk sözleşmesi" ile istihdam edilen kişilerin kamu görevlisi olarak kabulü mümkün değildir. Bunlar hizmet akdiyle çalışan ve iş hukukuna tabi olarak istihdam edilen işçilerdir.

Buna göre, işçi statüsündeki davacı ile davalı İdare arasında İş Sözleşmesinden kaynaklanan işçi – işveren ilişkisi bulunduğu;taraflar arasında düzenlenen iş sözleşmesinde,iş ve işyeri değişikliği hususunun da düzenlendiği gözetildiğinde; uyuşmazlığın, "işçi ve işveren arasında iş akdinden veya İş Kanununa dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıkları"kapsamında adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümü adli yargı yerinin görevine girdiğinden, İstanbul 17. İş Mahkemesinin 8.11.2018 gün ve E:2018/453, K:2018/946 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle İstanbul 17. İş Mahkemesinin 8.11.2018 gün ve E:2018/453, K:2018/946 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 25.03.2019 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Aydemir	Nurdane
AYDIN	TUNÇ	TOPUZ